

अनुक्रमणिका

प्रस्तावना	पृष्ठ
नकाशा	पाच
प्रकरण १ : भूगोल	१
जिल्हा: निर्मितीचा इतिहास १; भौगोलिक सर्वेक्षण २; प्राकृतिक भूस्वरूप ३; नद्या ६; भौगोलिक विभाग ९; भूशास्त्र व खनिज संपत्ती ११; हवामान १६; वनसंपदा १९; प्राणिसृष्टी ४५; मासे आणि मत्स्यव्यवसाय ६४; तक्ते ८५.	
प्रकरण २ : इतिहास	९३
प्राचीन काळ ९३; मध्ययुगीन काळ १२०; आधुनिक काळ १४३.	
आधुनिक काळ—	१४३
वासुदेव बळवंत फडके यांचे क्रांतिकार्य १५०; शिवसमाधीचा जीर्णोद्धार व शिवाजी उत्सव [१८८५-१९२६] १५३; स्वातंत्र्य आंदोलनाचा प्रारंभ १५५; असहकार आंदोलन १५८; मुळशी सत्याग्रह १५९; भोर संस्थानातील प्रजा आंदोलनाचा प्रारंभ १६०; महाडचा सत्याग्रह १६१; सविनय कायदेभंग आंदोलन १६५; व्यक्तिगत सत्याग्रह १७७; छोटो भारत आंदोलन १७८.	
प्रकरण ३ : लोक	१९३
लोकसंख्या १९३; हिंदू चालीरीती २०९; प्रमुख जाती व जमाती २१६; तक्ते २५६.	
प्रकरण ४ : कृषि व जलसिंचन	२७७
कृषक लोकसंख्या २७७; पर्जन्यमान २७८; जमीन २७८; शेती हंगाम २८०; जमिनीचे उपयोजन २८१; मृदसंधारण २८२; सहकारी शेती २८३; पिके २८३; खते व बी-बियाणे २८९; जलसिंचन २९२; पशुधन २९३; दुग्धव्यवसाय विकास २९४; धारण जमीन २९५; कुळवहिवाट व भूधारणा पद्धती २९७; शेतमजूर ३०१; कृषि शिक्षण व संशोधन ३०१; शासकीय योजना ३०३; नैसर्गिक आपत्ती ३०५; तक्ते ३०७.	

- प्रकरण ५ : उद्योगधंदे** ३१९
- औद्योगीकरणाचा इतिहास ३१९; बीज निर्मिती व वितरण ३२१; रसायने व रासायनिक पदार्थ ३२६; रबरी वस्तू, प्लास्टिक वस्तू, पेट्रोलियम आणि दगडी कोळशापासून होणारे उत्पादन ३३१; अभियांत्रिकी उद्योग ३३२; अधातू खनिज पदार्थ ३३५; कागद, कागदाच्या वस्तू, मुद्रण, प्रकाशन उद्योग ३३६; खाद्य पदार्थांचे उत्पादन ३३८; पेये, तंबाखू व तंबाखूच्या पदार्थांचे उत्पादन ३३९; वस्त्रोद्योग ३४१; इतर उद्योग ३४२; औद्योगिक वसाहती ३४२; कुटिरोद्योग व हस्तकला ३४३; कामगार चळवळ ३४८; तक्ते ३५०.
- प्रकरण ६ : बँक व्यवसाय, व्यापार व वाणिज्य** ४०५
- सावकारी ४०५; सहकारी चळवळ ४१०; उद्योगांना अर्थसहाय्य ४२४; कृषि अर्थसहाय्य ४२७; वाणिज्य बँका ४२८; आर्युर्विमा ४२९; राष्ट्रीय बचत योजना ४२९; व्यापारी मार्ग ४३०; व्यापारी पेठा ४३३; विनियमित बाजारपेठा ४४१; सहकारी विपणन ४४८; मार्केटिंग फेडरेशन ४४९; साप्ताहिक बाजार ४५०; जत्ता ४५१; बजने व मापे ४५१; तक्ते ४५२.
- प्रकरण ७ : वाहतूक व दळणवळण** ४६९
- रस्ते विकासाचा इतिहास ४६९; रस्ते ४७८; पूल ४८८; वाहतूक प्रगणना ४८९; लोहमार्ग ४८९; जलवाहतूक ४९७; तरसेवा ५०३; विश्रामगृहे ५०५; नागरी वाहतूक ५०५; वाहने ५०५; रस्ते अपघात ५०६; राज्य परिवहन ५०६; डाक, तार व दूरध्वनी सेवा ५०८; सामूहिक दूरदर्शन सेवा ५०९; तक्ते ५१०.
- प्रकरण ८ : आर्थिक विकास** ५४५
- आर्थिक विकासाचा इतिहास ५४५; कृषि अर्थव्यवस्था ५४७; औद्योगीकरण ५५१; वाहतूक व दळणवळण ५५३; आर्थिक नियोजन ५५५; रोजगार व विकास योजना ५६०; सेवायोजन ५६६; उपजीविकेचा आकृतिबंध ५६७; किमती व भावपातळी ५६८; वेतन पातळी ५७०; तक्ते ५७३.
- प्रकरण ९ : प्रशासन** ५८१
- जिल्हा निर्मिती व पुनर्रचना ५८१; महसूल प्रशासनाचा इतिहास ५८३; कायदा व सुव्यवस्था ५९८; न्यायदान ६०१; पंचायत राज ६०३; नगरपालिका ६०५; तक्ते ६०८.
- प्रकरण १० : सामाजिक सेवा** ६०९
- शिक्षण ६०९; वृत्तपत्रे ६११; ग्रंथालये व वाचनालये ६२०; सार्वजनिक आरोग्य ६२१; समाजकल्याण ६२६; धर्मादाय संस्था ६२९; तक्ते ६३४.

अनुक्रमणिका

तीत

प्रकरण ११ : संस्कृति	६३७
समाजसुधारक व विचारवंतांचा वारसा ६३९; साहित्य ६४१; नाटक ६५५; संगीत ६५८; शिल्पकला, मूर्तिकला, चित्रकला ६६०; संशोधन कार्य ६६१.	
प्रकरण १२ : प्रेक्षणीय स्थळे	६६३
[स्थलनामे वर्णानुक्रमे दिलेली आहेत]	
संदर्भ सूची	८७९
सूची	८९३
छायाचित्रे	